

PROJECTE DE SERVEI COMUNITARI

Centre: Institut Menéndez y Pelayo

Localitat: Barcelona

TÍTOL DEL PROJECTE: Temps per a tu, temps per a mi

Experiències de comunicació Intergeneracional a l'Institut Menéndez y Pelayo

Nivell acadèmic/curs: 1r, 2n, 3r d'ESO

Nombre d'alumnat: 260

Matèria o matèries on es desenvolupa el projecte de Servei Comunitari:

Cultura i valors ètics a 1r d'ESO, Optativa d'ecologia urbana a 2n d'ESO i ciutadania a 3r d'ESO

Entitats col·laboradores:

ASSÍS Centre d'Acollida (c/ Isaac Albéniz, 14. T. 93 204 45 86)

Centre de Serveis (Fundació IPSS) Centre de dia per a persones grans i Aula de estudi per a nens i nenes en risc d'exclusió social (c/ Vallirana 61. T. 93 217 19 38)

1. Introducció:

A l'Institut Menéndez y Pelayo s'estan duent a terme experiències de servei comunitari en l'àmbit de l'intercanvi generacional amb l'objectiu que els alumnes de 1r a 3r d'ESO aprenguin en l'exercici actiu de la ciutadania i posin els seus coneixements i capacitats al servei d'entitats del districte de Sarrià-Sant Gervasi on es troba situat l'institut. Aquest objectiu el concretem amb activitats al Centre d'Acollida Assís i al Centre de Serveis Vallirana per a la gent gran de la Fundació IPSS. El treball en xarxa entre el centre i aquestes dues entitats de l'entorn permet promoure el voluntariat entre els nostres nois i noies i afavorir l'aprenentatge cognitiu a través de la reflexió sobre la pràctica. Els alumnes de 1r d'ESO entren en contacte amb les persones sense sostre del centre d'Acollida Assís a través d'unes activitats de sensibilització a la tutoria de 1r d'ESO que canvien la mirada de l'alumnat i el preparen pel treball comunitari entre ells i algunes persones sense sostre a través de la cura de l'hort urbà i la fabricació de compostatge a 2n d'ESO. Per una altra banda, els alumnes de 3r d'ESO comparteixen activitats socioeducatives que es realitzen amb la gent gran diàriament al centre de Serveis Vallirana fent una especial incidència en l'accés d'aquestes a les noves tecnologies i en concret a les xarxes socials per tal d'afavorir l'intercanvi i la solidaritat entre generacions.

L'alumnat a través de les experiències amb les persones sense sostre del centre Assís i amb la gent gran del centre de serveis del carrer Vallirana, comprèn dues realitats socials de l'entorn on viu i estudia i aprèn a cooperar per millorar la vida de la gent més gran que està en una situació de risc d'exclusió social. L'apropament amb aquests dos col·lectius d'edats diferents a la dels alumnes, facilita el coneixement mutu i l'intercanvi de coneixements i habilitats. Per a les persones destinatàries del servei, el projecte els fa sentir actius. Un detall important és que els alumnes no coneixen, en un principi, els orígens de la persona sense sostre que els fa la sensibilització a 1r o de monitor a 2n, quan es coneix l'origen ja s'ha establert un vincle afectiu entre ells.

2. Àmbit:

- Acompanyament i suport a l'escolarització.
- Suport a necessitats bàsiques.
- Intercanvi generacional. X**
- Medi ambient.
- Participació ciutadana. X**
- Patrimoni cultural.
- Projectes de solidaritat i cooperació. X**
- Preservació i manteniment del medi urbà.
- Lleure .

3. Objectius del projecte

Referents a l'aprenentatge

1. Intercanviar coneixements i habilitats amb col·lectius de diferents edats.
2. Establir vincles amb la gent gran.
3. Sensibilitzar als joves dels col·lectius de gent gran amb risc d'exclusió.
4. Promoure el voluntariat entre els joves.
5. Posar l'alumnat en contacte amb models positius de persones compromeses.
6. Afavorir l'aprenentatge cognitiu a través de la reflexió sobre la pràctica.

Referents al servei

1. Promoure el treball en xarxa entre l'institut i entitats de l'entorn.
2. Promoure la participació de l'alumnat en accions de servei a la comunitat per desenvolupar la competència social i ciutadana i transmetre valors.
3. Millorar l'arrelament de l'alumnat en l'entorn.
4. Millorar la imatge de l'Institut en l'entorn.
5. Fomentar el compromís de l'alumnat amb la construcció d'una societat més justa.

Referents al currículum

1. Desenvolupar la competència social i ciutadana, afavorint una actitud crítica i compromesa davant la societat, per tal d'esdevenir membres actius en una societat catalana democràtica i participativa.

2. Augmentar la participació en el teixit associatiu i les entitats de caire social per fomentar el compromís amb la construcció d'una societat més justa, cohesionada i arrelada al territori.

4. Indicadors d'avaluació (respecte als objectius)

- Nombre d'alumnes de 3r d'ESO participants en activitats del centre de dia per a persones grans de la fundació IPSS
- Nombre d'activitats socioeducatives de la fundació IPSS on participen els alumnes de 3r d'ESO
- Nombre d'aliments i objectes de neteja que els alumnes de 1r d'ESO han portat per a la gent del centre d'acollida Assís.
- Nombre de persones sense sostre de l'entorn que han estat informades pels alumnes de 1r d'ESO de l'existència del centre d'acollida Assís i dels serveis que poden trobar allà.
- Quantitat de compost elaborat utilitzant els compostadors que serviran tant per l'hort de l'Institut com pels horts del districte on treballen les persones sense sostre que s'estan formant en horticultura.
- Nombre de persones sense sostre que participen en les activitats de l'assignatura d'ecologia urbana de 2n d'ESO
- Nombre d'agraïments/queixes rebudes durant la realització del servei.

5. Activitats d'aprenentatge vinculades al servei

Abans del servei

- Alumnes de 1r d'ESO:
 1. Tutoria de sensibilització de com s'arriba a ser una persona sense sostre. Aquesta sessió la imparteix una persona sense sostre del centre Assís.
 2. Visita al centre Assís
- Alumnes de 2n d'ESO:
 3. A l'optativa d'ecologia urbana, els alumnes reben formació teòric-pràctica sobre l'hort urbà i compostatge de mans d'un usuari del centre Assís que alhora s'està formant i d'aquesta manera realitza la seva formació pràctica amb els alumnes de 2n i a l'Institut MyP.
- Alumnes de 3r d'ESO:
 4. A l'assignatura de Ciutadania fan una cerca sobre la situació de pobresa al barri de Sarrià-St. Gervasi.
 5. Anàlisi dels resultats amb la responsable del centre de serveis del carrer Vallirana.

6. Activitats realitzades a l'entitat

Durant el servei

- Alumnes 1r d'ESO:
 1. Recollida d'aliments i objectes de neteja per a la gent del centre d'acollida Assís.
 2. Informar a les persones sense sostre de l'entorn de l'existència del centre d'acollida Assís i dels serveis que poden trobar allà.
- Alumnes 2n d'ESO:
 3. Fabricació de compost i utilitzar els compostadors que serviran tant per l'hort de l'Institut com pels horts del districte on treballen les persones sense sostre que s'estan formant en horticultura.
- Alumnes 3r d'ESO:
 4. Servei amb la gent gran del centre de dia per a persones grans Vallirana-61 consistent en compartir les activitats socioeducatives que es realitzen diàriament al centre fent una especial incidència en l'accés d'aquestes a les noves tecnologies i en concret a les xarxes socials.

Després del servei

Difusió de les activitats de tots els serveis a través d'un reportatge fotogràfic a la pàgina web de l'Institut

7. Planificació i temporalització de les activitats

1. Fase de planificació (octubre-novembre):
 - Acord amb les entitats destinatàries del servei.
 - Concreció de l'alumnat participant.
 - Concreció de l'àrea curricular des d'on es treballarà, i concreció d'objectius i activitats.
 - Definició dels aprenentatges i serveis que es volen aconseguir.
 - Concreció del calendari i horari per a la realització del servei
 - Disseny del projecte complet.
 - Incorporació del projecte en el Pla anual.
2. Fase de sensibilització del projecte (febrer- març):

- 1r ESO:
Una hora de sensibilització, a les tutories, de la situació de les persones sense sostre amb el centre Assís
- 2n ESO:
Una hora setmanal, a l'assignatura d'ecologia urbana, de formació teòric-pràctica sobre l'hort urbà i compostatge amb la gent sense sostre en pràctiques d'horticultura
- 3r ESO:
Una hora setmanal, a l'assignatura de Ciutadania, de cerca sobre la pobresa al barri de Sarrià-St. Gervasi i anàlisi dels resultats

3. Fase d'execució del projecte (abril-maig)

- 1r ESO:
 1. Visita al centre Assís i recollida d'aliments i productes d'higiene personal
 2. Després d'aquesta visita els alumnes reparteixen targetes del centre d'acollida Assís a les persones sense sostre de l'entorn.
- 2n d'ESO:
Una hora setmanal de fabricació de compost amb la gent sense sostre en pràctiques d'horticultura
- 3r d'ESO:
Servei voluntari i diari amb la gent gran del centre de dia per a persones grans Vallirana-61 per compartir les activitats socioeducatives que es realitzen diàriament al centre

8. Avaluació de l'alumnat (respecte a les qualificacions de les matèries implicades).

- Avaluació del grau d'implicació de l'alumnat en les diferents activitats realitzades.
- Avaluació del dossier amb el registre de les observacions, anàlisi i reflexió de totes les activitats.
- Autoavaluació de l'alumne
- Avaluació a partir del retorn que faci el centre de dia per a persones grans de la fundació IPSS del c/ Vallirana.

9. Espais i canals de coordinació (interna i amb els diferents agents implicats)

Reunions amb la directora, la coordinadora pedagògica, la coordinadora d'ESO, el professorat implicat i les entitats on es realitza el SC en la següent periodicitat:

1. Reunió preparatòria de les activitats (setembre-octubre)
2. Reunió de seguiment (febrer)
3. Reunió per avaluar els SC i fer propostes pel proper curs (juny)

10. Activitats de reconeixement

- Fotografies i vídeos de la participació dels alumnes en les activitats del centre d'acollida Assís i del centre de dia per a gent gran de la fundació IPSS del c/ Vallirana com a record de l'experiència viscuda i dels vincles afectius.

11. Difusió del projecte

- Publicació de fotos i vídeos de les activitats realitzades al web de l'institut, de les entitats on s'ha realitzat el SC, del CRP i del districte.
- Sol·licitar reportatge a BTV- Infobarris (Sarrià-St.Gervasi) d'aquestes dues experiències de SC.